

Huper epi. beati Ja. CXXXVII.

nō val; er vissōe rei penetrare quod
spicit d̄ pmissiōe diuine potēte cre-
dat quod audit/ auriliāte mediatore
deit hominū dño nro Iesu christo;
q̄ r resurrectionis gloriā in suo iam
corpe factā ostēdit: r in suis mēbris
futurā pmissit: q̄ viuu r regnat cum
deo p̄e in vnitate sp̄us sancti deus
Per omia seculorū Amen.

¶ Explicit exceptiones dactibus
Apostolorū/

Incipiunt exce-
pñes d ep̄la beati Jacobi apostoli.
De diuina natura que sibi inbe-
rentes reddit immutabiles. Mora-
lū Libro. xi.

pfectū desursū est descendēs a patre
luminū/apud quē nō est transmuta-
tio/nec vicissitudinis obumbratio:
Ipsa cīn mutabilitas vmbra est/q̄ q̄
si obscuraret luccz/si hanc p aliquas
vicissitudines pmutaret. Sed quis
in deo mutabilitas non venit/nulla
cīus lumē vmbra vicissitudinis ins-

De Circūspectiōe in ca (tercidis
uēdis malis. Moralū, Libro. xii.

Capitulum. ii.

¶ Elicunq̄ totā legē servauerit/ Jaco .ii.

O offēdat aut in vno fac⁹ ē oīm
reus. Vestimētū cū vestimur: ex om-
ni parte circūdamur. Ille ergo iusti-
tia sicut vestimento se bñ vestit. q̄ se
vndiq̄ bono opere ptegit/r nullam
partem actionis sue pētō nudā relin-
quit. Nam q̄ in alijs actionib⁹ iustus
est: in alijs iustus/quasi hoc latus
cooperuit illud nudauit:nec iam bo-
na sūt opera q̄ subortis alijs prauis
operib⁹ inqñant. Hinc enī p Halo-
monē dicit. Qui in vno offēdit/mul-
ta bona perdet. Hinc Jacobi dicit.

¶ Elicunq̄ totā legē servauerit/offē-
dat aut in vno: factus est omnīū re⁹. Jaco .ii.

Quā videlicz sententiā suam ip̄e dili-
gēter exposuit:cū subiūrit. Qui em-
dirit. Non mehaberis/dixit. r nō oc-
cides. Qd si n̄ mehaberis/occidas
aut/factus es trāsgressor legis. Cor-
dis igit̄ oculis circumquaq̄ porre-
sus/vndiq̄ nobis adhibēda custo-
dia est/ne mercedē quā p̄ has actio-
nes colligimus p alias amittamus;

q̄a bona prodesse nequeūt: si non cas-
uent mala que subripiunt.

¶ Q̄ dilectio nostra exhibenda est
videlicz in semetip̄o solus est immu-
tabilis: de quo p̄ Jacobum dicitur.

¶ Omne datū optimū r omne donum

Sunt nonnulli qui cū ab egenis

Beneda
tu optimū r omne
donū pfectū descē
dit a patre luminū
apud quem nō est
transmutatio. Omnes sancti p natu-
rā in semetip̄is habēt mutabilitatez
p̄iam s̄ dū imutabilitati studiose
sem̄ inberere desiderat inberendo
agū ut imutabiles fiant. Lungz ad
hac affectu toto se tenēt/quadoqz ac-
cipiūt ut super semetip̄os duci vīn-
cat hoc quod in semetip̄is mutabili-
ties extiterūt. Qui d̄ em mutabilitas
nisi mors q̄dam est: q̄ dum rem q̄zi-
bet in aliud imutat q̄si occidit quod
suerat vt incipiat esse quod nō erat.
Et de auctore omnīū scriptum est.

Qui sol⁹ habet imutabilitatē: q̄a
videlicz in semetip̄o solus est immu-
tabilis: de quo p̄ Jacobum dicitur.

¶ Omne datū optimū r omne donum

Sunt nonnulli qui cū ab egenis

Gregoriane exceptiones

fratribus fuerint necessaria postulata
nō eos cū possūt studēt rebū fulcire:
s; blandis tantu; sermonib; fouere:
q; vehemēter Jacobī p̄dicatio san-
cta reprobēdit dices. Si aut̄ frater
aut̄ soror nud; sit et indigēt victu q;
tidiano/dicat aut̄ aliq; ex vobis illis
ite i pace et calesacimini et sat uramis-
ni/nō dederit; aut̄ eis que necessaria
sunt corpori: quid p̄derit vobis? Qd
Iōānes q; apostolus ammonet dis-
cēs. Īlioli nō diligam; verbo neq;
lingua/s; opere et veritate. Dilectio
itaq; nostra semp; exhibenda est et ve-
neratiōe sermōis et ministerio largis-
tat̄. H̄t vo nōnulli qui pietat̄ sue
viscera tendere vſq; ad iucognitos
nesciūt:s; solis q; assiduitatē notis
tie didicerunt miseren̄t: apud q; ni-
mīz plus familiaritas q; natura va-
lē: dū qbusdam necessaria nō q; ho-
mines/s; q; noti sūt largiunt̄. Sed
apud pia; mentē plus natura valēt
q; noticia. Nāz vnu lq; q; indiget
eo ipo q; bō est ei iā incognitus nō est
De Cleris et fassis fidelibus.
Moraliū Libro. xvij. Et in home-
lia super euāgeliū. Cum esset sero,
Capitulum. iiiij.

Iste vere credit/q; exercet operā
do quod credit. **Q**uo contra de-

bis q; fidē nomineten̄ retinēt. **P**aus-

Luū. j. **C**onfident se nosse deuī; fa-

j. Iōāne. ij. **C**onfident se nosse deuī et mādata

eius non custodit/mendar est. **H**inc

Jacobī ait. **F**ides sine operib; mor-

tūz est. **H**inc ad beatū Job de antiqu;

hostie generis humani dominus di-

cit. Absorbebit fluuiū et non mirabi-

tur: et habet fiduciā q; influat iordanis

nīs in os eius. **Q**uis est em̄ q; fluuiū

designatus/nisi generis humani flu-
rus? Qd videlic; genus ab ortu ad
finez defluit et quasi aque more vſq;
ad cōperentē terminum et carnis lu-
quore percurrit. Quid per iordanes
nisi baptizator forma signat? Quia
ēm in iordanē flumine ip̄e auctor re-
dēptionis nostre baptizari digna;
est: recte nomine iordanis eoz multi-
tudo ex̄pmis q; intra sacramētū bap-
tismar; tenent. Antiqu⁹ iūg⁹ hostis
generis humani fluuiū absorbita: q;
nīs ab origine mundi vſq; ad redem-
ptoris aduentum vir pauca electis
euadentib; in ventrē sue malitię ge-
n⁹ humānū trahit. De q; fete d;. Ab
sorbebit fluuiū nō mirabit̄. q; pro-
magno non habet cum infideles ras-
pit. B; graue est valde quod subdit̄
et habet fiduciā q; influat iordanis
in os eius/qua postq; infideles q; b;
q; a mundi origine rapuit/adhuc se
posse suscipere etiam fidèles pre-
sumit. Nam ore pestifere persuasio-
nis eos q; tūdī deuorat/in quibus a
confessione fidelē reproba vita discor-
dat. Qui ergo ea q; recta sunt de cō-
ditore per fidem intelligit sed tamen
opera fidici tenere content̄/incredulitatis
redarguitur/ q; ab eo q; se
ostendit credere vivendo reprobat̄

De Sapientia. In pastorali capi-
tulo. xlvi.

Cap. v.

Ole desursum est sapientia pri-

Quidum pudica est. Sepe dū q;

dam scientia maior erigit a ceteroū
societate disiungit et quasi quo p̄lus

sapiunt eo a concordie virtute dese-
piscunt. Quibus recte per Jacobū

dicitur. Q; si zelum amarum habe-

tis et contentiones sunt in cordibus

Super ep̄i. beati Ia. CXXXVIII

vestris/nolite gloritari et mendaces es
se aduersus veritatem. Non est ista sa-
plenta delusum descendens; sed terre-
na animalis diabolica. Que autem de-
sursu est sapientia? primum quidem pu-
dicia est/deinde pacifica: Pudica vero
delicit quia casta intelligit/ pacifica
vero/quia per elationem se minime
proximorum societate disiungit.

De veris pauperibus. Moralium
Libro. xiiij. Capitulum. vi.

Petitus et non accipitis eo quod ma-
nus petatis. In scriptura sacra dicitur
pauperes humiles solent/quia illi
sunt veraciter pauperes/ qui non sunt
inflati superbie spiritu/ quos aperte
vitias exprimit eus dicit. Beati pau-
peres spiritu. Et proculdubio opor-
tuit ut eis incunctanter detur quicquid
ab eis cum humilitate requiritur id
est quod non ex desiderio/ sed ex necessi-
tate postulatur. Nam valde superbie
est extra metas inopie/ aliquid desides
rare: vii et superbe petebitis Jacobi vo-
ce dicitur: Petitus et non accipitis eo
quod male petatis: ut in cōcupiscentiis
vestris insinuatius.

De breuitate huius vite. Morali-
libo. viij. Capitulum. viij.

Sancti viri qua breuitatem huius
vite indesinenter aspiciunt: qua-
si quotidie morientes vivunt/ et tanto
se solidius mansuris preparant quanto
et nulla esse trahitoria semper sine pe-
nitentia. Hinc quippe psalmista veloci-
bus fugere vitam peccatoris aspi-
ciens ait. Fusillū adhuc et non erit
peccator. Hinc iterum dicit. Homo
sicut fenum dies eius. Hinc Esaias
ait. Omnis caro fenum/ et gloria eius
sicut flos feni. Hinc mentes plasmē-
tiū iacobus corripit dicens. Que est

vita vestra? Vapor est ad modicum Jac. xiiij.

parés. Immēlū q̄ppe est quod sine ter-
mino sequit̄: et parū est quicquid finit̄.
Lōgum nobis videri non debet quod
curiu ad occasū sui tēporis tēdit et
nō sit / quod dum p̄ momēta ducit ipa-
hec momēta suaq̄ deserūt ipellūt/ et
vñ teneri cernit in agit ne teneat.

De riemptu mundi admonitio.
In homelia sup. Erūt signa. ca. viij.

Vicungs voluerit amicus ei. Vbi. 5.

Q̄o seculi huius inimic⁹ dei co-
stituetur Qui deū diligunt et mūdi
percussionibus/ et ex eius fine gaude-
re debent atque hilarescere/ quia vide-
licet eum quem amat mor inueniūt
dum transiit is quē non amauerunt
Abiit em̄ et fidelis q̄sq; qui deū vt
dilecerat de mūdi percusionib⁹
lugeat/ quē finiri eisdez suis percussio-
nib⁹ non ignorat. Qui ergo app̄pis-
quāte mūdi fine non gaudet amicū
se illius esse testatur/ et per hoc inimi-
cus dei esse vñcīt. Optandum est
autē amicis dei cūtius d̄ hoc mundo
pgere/ et ad gaudia celestis p̄fie quā
diligunt breviore via puenire. Quie-
bus em̄ malis non mundus virget
Que nos tristitia que aduersitas nō
angustat. Quid est vita mortalis nō
si viae. Et q̄le sit frēs mei p̄pendere in
labore vie lacessere/ et tñ candē viam
nolle finire. Calcarif fratres mūdus
debet ac despici/ qui in annis prioris
bus velut in iuūtute viguit: ad pro-
pagandā humani generis plēm ro-
bus fuit: salutē corporis viridē, opus
lētia rerum pinguis. At nūc ista sua
senectute depīmitur: et quasi ad vici-
nam mortē molestiis crescētibus vi-
getur. Nolite ergo fratres mei diligere
quē videtis diu stare nō posse.

Lij

Gregoriane exceptiones.

s. Jo. ii. Precepta apostola in anno ponite: quod nos admonet dicens. Nolite diligere mundum neque ea quae in mundo sunt, sed si quis diligat mundum non est charitas Christi in eo.

T In homilia sua dicitur. Si quis venit ad me relinquit omnia quae perirent: quae me. aut relinqueret omnia non periret, lauet lacrymas maculas peccatorum/clemosynis tergitas/sacris hostiis expiat. Hungaricus namque ad absolutio[n]em nostram oblata cum lacrymis et benignitate mentis sacri altaris hostia suffragari: quoniam in se surgens a mortuis iam non moritur: adhuc per hoc in suo mysterio pro nobis iterum partitur. Nam quotiens hostia ei suscipienda offerimus: totiens nobis ad absolutionem nostram passionem illius reparamus. Nolite ergo fratres mei possidere per desiderium: quod adhuc mente reliquias peritus. Speciem in solo redemptore fugite: ad eternam patriam mente transite. Si enim in hoc mundo nihil amando possides: etiam possidendo cuncta reliquias.

T De admonendis peccatoribus. Moralium libro. xix. Capitulo. ix.

Jaco. v. Quis couerti fecerit peccatum ab eis a morte: et operis multitudinem peccatorum. **H**ec dicit Job. Job dirxit. Si dicatio perituri super me veniebat. **S**i dicatio quae perituri super eum venient quae peccatorum interitum preuenientem eum sanctus exhortat oboe a culpe fouea reducit. Si enim magne mercedis est eripere carnes a morte quae peritura: multo maiorum est merita liberare animam a morte in celesti patria sine fine victuram.

Expliuntur exceptiones de Epistola Jacobi apostoli.

Incepunt esse exceptiones de Epistola Jacobi apostoli.

Contra quedam viriditas mentis sic spes eterne hereditatis. Moralium libro. xxx. Capitulo primum.

Rent cor da hominum quae in hunc seculi spe pictura planata fiducia eternitatis non habet. Utirent autem quelli hereditati inherenter de qua Petrus apostolus dicit. Hoc dicit deus et par domini. p. nra Iesu: quoniam magna misericordia tua regeneravit nos in specie vite per resurrectionem Iesu Christi ex mortuis in beatitudine incorruptibilem et incotaminatam et immarcessibiliter seruatam in celis.

Toto enim veritate quicunque virientes sunt in hereditatis immarcessibilis sorte cogitationis radice figurantur. Quisque ita quae intrinsecus arere formidat: avertit et extrinsecus huius mundi desideria fugiat: et eternam patriam appetens in interna cordis plantatione virescat.

Domini deum semper vident: et videre desiderant. Moralium libro xxvij. Capitulo secundum.

Ospedicator enim dicit. In quem desiderat ubi. angelus propriece. Num nonnulli qui nequaquam deum videre vel angelos suspicantur: et enim dictum per vitium suum scimus. Angeloi vero semper videtur faciem prius mei quam in celis est. Nunquid ergo alius veritas/ alius predicator insinuat veritatem? Et si sententia virorum certa: quae sibi nequaquam discordet cognoscitur. Deum quae angeli et videtur et videre desiderat et inueni situm et inuenient. Si enim sic videre desiderat ut effectu sui desiderii minime perficiatur: desiderium sine fructu anxietatem habet et anxietas penam. Beati vero angeli ab omnibus pena.